

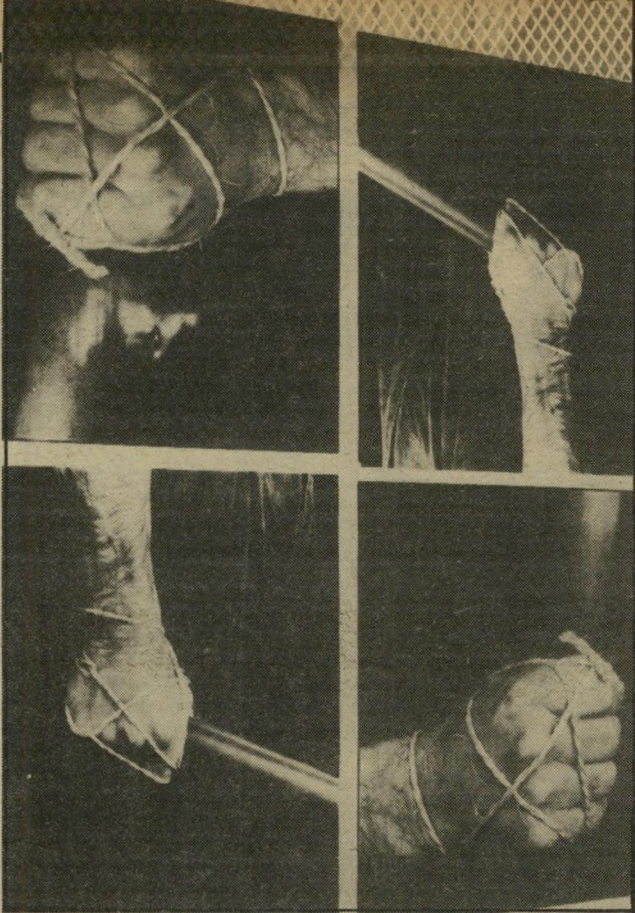
בפעם הראשונה התארגנו עשרות צלמים כדי להביע מחאה באמצעות התצלום

זעקת ההמון אפי שריר צילם בעזה, במחנה הפליטים אל-צה"ל. "בצילום יש סימליות, דינמיקה של קבוצת הצעירים מול היד. היד חזקה מהאלה. אם תהיה להם מדינה, לנו יהיה שקט ואפשרות לחיות."

אבנים בקסבה משה שי צילם בקסבה של שכם. "החייילים לא פחדו כלל, והמשיכו ליידות אבנים. זהו מאבק יומיומי. זהו המצב האמיתי בשטחים הכבושים. על-ידי הצגת האמת אני מביע את מחאתי."

האלה והחבל צילמו ג'ודי וקני לסטר. "התמונה עצמה אומרת הכל. רצינו להראות את היד שמכה היד אומנם כרוכה בחבל, אבל ניתן לשחררו. זו מילחמת יש-ברירה."

מצלמות מול אלות

רציני להפגין מחאה במסר פשוט וברור ובצורה ישירה.

מטרת התערוכה היא להראות שאין קונסנזוס סביב הממשלה, אומר שוקה גלוטמן, האיש שעומד מאחורי תערוכת הצילומים הנפתחת השבוע בבית הספר לצילום קאמר-אובס"קורה בתל-אביב.

שם התערוכה — צלמים נגד היד החזקה, הפנות צילומים — מסביר מדוע התארגנו 65 צלמים להציג את עבודותיהם. מרבית התמונות המוצגות אינן עוסקות ישירות במדיניות. היד החזקה" בשטחים הכבושים. הצלמים הביאו את צילומיהם כאות-מחאה מאורגן.

ההתארגנות להצגת התערוכה ע"כ שבוע וחצי בלבד. זו היתה התפ"צ רצות רגשות בעיקבות המראות הקשים שהנציחו המצלמות כערות למתחולל בשטחים הכבושים. וכך נכתב בכרוז: "אנו, צלמים אורח-ישראל, העוסקים יוסיים בהתבוננות במציאות ובהת-ייחסות אליה, רואים סכנה חמורה של הידרדרות מוסרית, כתוצאה ממדיניות המכות שאותה קבעו הממשלה ושר-הבטחון כאמצעי להשלטת סדר בשטחים".

בין המציגים כמה צלמי-עיתונות ששבעו מהמראות הקשים, וראו בתע"כ רוכה דרך להביע את מחאתם נגד אמצעי-ההדכוי. מיכה קירשנר: "הידי הוא כמעט הופשי, גם בילדים, וזה מזעזע. הילדים נפגעים יותר, כנראה, משום שאצלם המרחק בין הראש לרגליים הוא קטן יותר".

הצלמת יעל לוטן, (לא הסופרת בעלת אותו השם), ממארגני התערוכה, הרגישה שזהו רק הצעד הראשון, ושצריך "מחאה נוספים יאורגנו כל עוד תימשך המדיניות הנוכחית בשטחים הכבושים".

אם בילדים מיכה קירשנר הצלט ומשה כהן הפיקו את הכרזה בשבוע השני להתקוממות. "הכאפייה היא למעשה תחבושות. העיניים הגלויות ויצרות את הקשר עם המצלמה, מהם ניבט המחד והדיכוי. הדבקנו שלושים כרזות בליה, ובבוקר נישארנו רק חמש. אנשים השחיתו את הפוסטרים."

ערבי טוב יורם להמן צילם את הערבי "זה ערבי טוב שלא יכול לגרום נזק. לא זורק אבנים, לא צריך אוכל ולא עושה בעיות, אלא שבמציאות הערבים הם לא בובות, ויש להם צרכים. לא ניתן להתעלם מזה, ונגד ההתעלמות אני מוחה."

לתונים ובחורה

(המשך מעמוד 9)

שנקבעה מראש, מפני שמיד לאחר מכן התכנסה ישיבת הוועד-הפועל של אש"ף.

מאז התחלת ההתקוממות, מתכנס הוועד-הפועל מדי יום לישיבות-חירום.

האם מכוון אש"ף את ההתקוממות? האם זוהי התקוממות ספונטאנית, המתנהלת מעצמה, ושאש"ף משקיף עליה מרחוק? לדעתי, שני הדברים נכונים. יש תהליך הרדי, כשאש"ף משפיע על ההתקוממות (למשל: על-ידי ההוראה המחייבת באופן מחלט שלא להשתמש בנשק חם), ואילו המתקוממים הספונטאניים, התופסים יוזמה מקומית, משפיעים מצידם על המנהיגים בחו"ל.

יש זיקה הדדית: המתקדמים רואים באש"ף את הנהגתם ונציגותם, כפי שראיתי בעזה, ואילו אש"ף רואה כמתקוממים את חבריו, כפי שני בחתי לדעת בתונים.

קולונים

בגדה

תונים היא חלק מהעולם הערבי. העולם הערבי הוא מפולג, אבל גם מאוחד.

יהיו מישחקי השליטים הערביים ביים כאשר יהיו — ההמתנים מגיבים אינסטינקטיבית על ההתקוממות הפלסטינית.

היא מעוררת בהם רגשות עמוקים ביותר — ולא רק כאשר מראה הטלוויזיה כיצד סוערים המאורעות סביב מיקרשי האיטלאם על הר-הבית.

כל עם ערבי מקשר את המאורעות עם זיכרונותיו שלו.

בתונים — כמו באלג'יריה השכנה — השינאה המרה ביותר שמורה לזכר ה"קולונים", המתנחלים הצרפתיים שגזלו את אדמות הערבים והתיישבו עליהן, עד שגורשו בעיקבות מלחמת-השיחור, בעזרת ראש-הממשלה היהודי-הצרפתי החכם פיאר מנדס-פראנס. לפני כן עשו הקולונים שפטים באל-ג'רים.

בבוקר שבו המראתי מנמל-התעופה של תוניס בררכי הביתה, התחלקו שתי כותרות בראש העמוד הראשון של העיתון המקומי בשפה הצרפתית, לה פרס (ה"עיתונות"). האחת היתה מוקדשת לביקורו של קר'אפי, איש שעוד לפני שנים מעטות ניהל מילחמת-גבול בתונים. הכותרת השנייה אמרה: "השטחים הכבושים — תמת-הועם של הקולונים — מסעי-עונשים אנטי-פלסטיניים מדרום לאל-קודס". המינוח ברזל לקח ממיל-חמת-השיחור של תוניסיה ואלג'יריה.

(למרות זאת קיבלו אותי קציני הביטחון התוניסיים, שידעו כי אני יש-ראלי, בחיוך לבבי.)

החובה

לדעת

לסיכום: הערה אישית. אני עיתונאי. תפקידי הוא לדווח, למסור מידע, לאפשר לאורח המדינה הדמוקרטית לחשוב, לגבש את ד"עוטי ולהחליט על סמך מידע מוסמך ומלא ככל האפשר.

תהיה דעתו של האורח כאשר תהיה — בעד או נגד דיכוי ההתקוממות, בעד או נגד שלום עם הפלסטינים — הוא חייב לדעת גם מה חושב הצד השני, היריב, האוייב. מה הוא אומר. מה הוא טוען. כיצד הוא מניב.

החוק הדראקוני לאיסור מגע עם אש"ף פוגע קשה ביכולתו של העיתונאי למלא חובתו זו.

למרבית המזל, נותר בחוק החריג האחד, שאיפשר את השתתפותי במ-סיבת-העיתונאים הרב-לאומית.

לולא זה, היה גם המאמץ לספק מידע כן בבחינת פשע.

טסתי בטיסה כמעט ישירה מתוניס לתל-אביב (עם תזניתי-ביניים, כמונו, ובשני כרטיסים שונים). הלואי והרכה יותר ישראלים היו יכולים לטוס נקו זה.